

RASSEN EN BEMESTING CENTRAAL OP OPEN VELDDAG

Ondanks de drukke oogstperiode bezocht een omvangrijke groep groentetelers en akkerbouwers onlangs de proefvelden van het Proefbedrijf Biologische Landbouw van Inagro tijdens de traditionele open velddag. Dit jaar lag de nadruk op rassen- en bemestingsproeven in rode- en wittekool, knolselder, prei, bloemkool, aardappelen en groenbedekkers. – *Sander Van Haver, bioconsulent Omschakeling*

Als eerste programmapunt tijdens de open velddag werd de problematiek rond biologisch zaaizaad en CMS-hybriden (cytoplasmatische mannelijke steriliteit) besproken. Telers kunnen niet altijd biologisch zaaizaad aankopen van de rassen die ze wensen. In dat geval kunnen ze een ontheffing aanvragen om niet-ontsmet gangbaar zaaizaad te gebruiken. Wat hierbij uit het oog verloren wordt, is dat afnemers ook eisen kunnen stellen op het vlak van CMS-hybriden. In principe wordt er bij deze techniek geen genetisch materiaal gewijzigd en gaat het dus niet om ggo's, maar de natuurlijke soortgrens wordt wel overschreden. Deze techniek is binnen de wetgeving van de biologische landbouw toegestaan, maar gaat voorbij aan de ideologie. Hierdoor merken we dat sommige (Duitse) afnemers CMS-vrije producten willen. Het is dus zaak hierop te letten bij de aankoop van de zaden en het maken van afspraken met je afnemers!

.....
In prei is een basisbemesting met kwaliteitsvolle gras-klaver een optie.
 .....

Kolen en knolselder

Het bezoek aan de proefvelden begon met de rassenproef van rode- en wittekool. De bedoeling was om na te gaan welke beschikbare biologische rassen effectief voldoende equivalent zijn aan de gebruikte gangbare rassen. Diverse biorassen bleken hier goed te scoren, zoals het traag groeiende Rivera en de snelle groeiers Drago en Candela. De tweede proef die werd aangelegd had betrekking op het planttijdspit en planttype van knolselder. Algemeen geldt het advies om knolselder rond half mei te planten. Vroeger planten verhoogt immers het risico op schieters, terwijl later

planten het groeiseizoen verlaat, waardoor selderroest vaak de beperkende factor is. Dit laatste was te merken in het veld. Veel telers gaven aan dat ze dit jaar zeer vroeg last hadden van septoria. Een oplossing zou kunnen zijn om vroeger te zaaien en de plantjes eenmalig te maaien om ze plantgeschikt te houden. Vroeg geplante knolselder bleek grotere knollen te produceren, maar had meer schade door de larven van de eerste vlucht van de wortelvlieg.

Rassen- en bemestingsproef prei

Wat verderop werd een rassenproef late herfstprei toegelicht. In de bioteelt is de rassenkeuze het voornaamste instrument in de beheersing van ziekten en sleet. In de herfst zijn vooral roest en de purpervlekkenziekte bepalende factoren. De bladlocatie van aantasting door roest bleek ook soortafhankelijk. Hoe hoger op het blad er roestaantasting is, hoe minder erg dit is op het vlak van verkoop-

baarheid. Oude rassen zoals Antiope en Poulton bevestigden, maar ook het nieuwe ras Navajo deed het behoorlijk. Sinds enkele jaren wordt het preigewas steeds meer aangetast door de preimineervlieg. De eerste ei-afzetting gebeurt in de periode van maart tot mei,

mesting met gras-klover van goede kwaliteit mogelijkheden biedt ter vervanging van stalmest als basisbemesting, wat nog niet zo gebruikelijk is bij de meeste telers. Bijbemesten met organische korrelmeststof bleek soms interessant.

van uniformiteit, bladmassa, bedekking van de kool en productiviteit. Wat bemesting betreft, bleek het gangbare advies doorgaans te hoog. Er is ook een groot verschil in bemesting tussen de eerste en de tweede teelt bloemkool. Bijbemesting (bij het planten) met 50 à 75 kg stikstof bleek in een tweede teelt voldoende, bovenop de basisbemesting met klover en stalmest (30 ton/ha runderstalmest) in het voorjaar. Door de hogere temperaturen in de zomer moet je wel rekening houden met snel verteerbare oogstresten en een versnelde mineralisatie in de bodem.

Plaagtolerantie en opbrengst bij aardappelen

De rassenproef aardappelen stond in het teken van plaagtolerantie en opbrengst. Een nieuwe generatie rassen met een goede tolerantie tegen de aardappelplaag is in ontwikkeling. *Phytophthora infestans* wordt in de bioteelt bestreden met koper, maar bij hoge plaagdruk is dit onvoldoende krachtig. Enkele recente rassen bleken een goede tolerantie én een grote opbrengst (meer dan 50 ton/ha) te combineren. We onthouden alvast de rassen Connect, Carolus en Alouette. Vijf beloftevolle rassen werden opgenomen in een proeverij. Aan de aanwezige land- en tuinbouwers werd gevraagd om verschillende gekookte aardappelen te proeven en een score te geven voor smaak en uitzicht. Het resultaat van deze proeverij wordt later bekendgemaakt.

Groenbedekkers

Als laatste veldproef werd er een akker ingezaaid met groenbedekkers. Omdat deze proef pas is aangelegd, kregen we de resultaten van de veldproef uit 2013 mee. Japanse haver bleek een sterke onkruidonderdrukking te hebben. Door de voorbije zachte winter vroom er amper iets kapot en kon inkarnaatklover een fors gewas ontwikkelen in het voorjaar. In augustus werd in de broccoliteelt bekeken bij welke groenbedekkers de stikstofbeschikbaarheid het grootste was. Vooral facelia en vlinderbloemigen bleken goed te scoren. ■

Een gedetailleerd overzicht van de onderzoeksresultaten rond rassen en bemesting vind je op www.ccbt.be (doorklikken naar 'Onderzoeksdatabank').

- 1 Lieven Delanote van Inagro legt uit welke rassen van rodekool mooie 'kilokooltjes' opleveren.
- 2 Telers bekijken schade bij knolselder door larven van de wortelvlug.

de tweede in die van september tot november. De symptomen zijn witte vlekjes in de vorm van een kralenketting. Op biesloek kan je de schade snel zien, wat het tot een goede indicatorplant maakt. De grootste schade ontstaat door de mineergangen van de larven doorheen de schacht en bladeren van de preiplant. Je kan dit voorkomen door het gewas af te dekken met netten (vanaf de opkweek!) of door het insecticide Tracer toe te passen. In de bemestingsproef in prei wilden de onderzoekers nagaan of het gebruik van maaimeststoffen en/of stalmest de stikstofbehoefte van de plant voldoende invullen. Indien je gras-klover tijdig inwerkt vóór het planten, kan dit voldoende verteren. Uit de proef bleek dat be-

Rassen- en bemestingsproef bloemkool

Ook voor bloemkooltelers werd er een rassen- en bemestingsproef aangelegd. Vlaamse biologische kolentelers gebruiken veelal dezelfde rassen als de gangbare telers. Via die weg vonden ook CMS-hybriden ongemerkt ingang in de bioteelt. Door de natte omstandigheden tijdens het planten en de weken nadien, kregen veel planten last van knolvoet. Desondanks zagen de onderzoekers grote verschillen tussen de rassen op het vlak

